

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Justitie en Veiligheid

datum 28 januari 2020

Betreffende wetsvoorstel:

34491

Wijziging van het Burgerlijk Wetboek in verband met de uniformering en de verduidelijking van enkele bepalingen omtrent het bestuur en de raad van commissarissen van rechtspersonen (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen)

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 28 januari 2020 aangenomen door de Tweede Kamer.

Voor: SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, VVD, CDA, ChristenUnie, PVV, FvD en Van Haga.

Tegen: SGP.

Aangenomen amendementen

Diverse artikelen

13 (Van Gent en Van Dam) over meervoudig stemrecht voor alle rechtsvormen

Een belangrijk uitgangspunt in de het rechtspersonenrecht is dat het bestuur belast is met het bestuur van de rechtspersoon en daarbij optreedt als een collegiaal opererend orgaan. Dit basisprincipe geldt voor alle rechtspersonen die hun wettelijke regeling vinden in boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Het collegialiteitsbeginsel geldt niet alleen voor de naamloze vennootschap (NV) en de besloten vennootschap (BV). Het geldt evenzeer voor de vereniging, de coöperatie, de onderlinge waarborgmaatschappij en de stichting. Dit beginsel ligt ook ten grondslag aan het voor alle rechtspersonen geldende artikel 2:9 BW. Uit deze bepaling volgt dat elke bestuurder verantwoordelijkheid draagt voor de algemene gang van zaken binnen de vennootschap en in beginsel ook voor het geheel aansprakelijk is ter zake van onbehoorlijk bestuur. Eenzelfde collectiviteits-gedachte ligt aan de taak van een raad van commissarissen ten grondslag.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → **20**. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 28 januari 2020

blad 2

Als uitvloeisel van het uitgangspunt dat zowel de leden van een bestuur als de leden van een raad van commissarissen belast zijn met een collectieve taak werd in paragraaf 8 van de «Richtlijnen voor het beoordelen oprichtingen en statutenwijzigingen van n.v.»s en b.v.»s met beperkte aansprakelijkheid» al bepaald dat de statuten aan een bepaalde bestuurder of commissaris meer dan één stem mogen toekennen, mits deze bestuurder of commissaris alléén niet meer stemmen zou kunnen uitbrengen dan de andere bestuurders/commissarissen tezamen. Bij de wet herziening preventief toezicht (Wet van 22 juni 2000, Stb. 283) hebben deze regelingen voor de NV en de BV een plaats gekregen in Boek 2 BW. In de memorie van toelichting werd destijds met betrekking tot meervoudig stemrecht opgemerkt:

"Daartegen bestaat geen bezwaar voor zover daarbij het beginsel van collegiaal bestuur gewaarborgd blijft. Daarom bepaalt lid 2 van artikel 129/239 dat een bestuurder niet meer stemmen kan worden toegekend dan de andere bestuurders tezamen" (Kamerstukken II, 1998–1999, 26 277, nr. 3, p. 11).

Als eerder opgemerkt, geldt het beginsel van collegiaal bestuur voor de andere rechtspersonen evenzeer. Aanvankelijk was dan ook in het wetsvoorstel de regeling ten aanzien van het meervoudig stemrecht voor alle rechtspersoonsvormen opgenomen. Bij de nota van wijziging is deze regeling echter uitsluitend voor de NV en de BV gehandhaafd en niet langer opgenomen voor de vereniging, de coöperatie, de onderlinge waarborgmaatschappij en de stichting. Uit de commentaren op het (aangepaste) wetsvoorstel, blijkt dat voor deze keuze geen steun bestaat omdat het een te ver gaande inbreuk maakt op het al genoemde, wezenlijke collegialiteitsbeginsel. Dit amendement voorziet er daarom in dat de beperking ten aanzien van meervoudig stemrechtbeperking ook voor alle andere rechtspersonen zal gelden.

Artikel V geeft een afzonderlijke overgangsregel voor de bepaling dat een bepaalde bestuurder of commissaris niet meer stemmen kan uitbrengen dan de andere bestuurders/commissarissen tezamen (artikel 44 lid 3a, artikel 47 lid 3a, artikel 291 lid 3a en artikel 292a lid 3).

In de literatuur bestaat verschil van inzicht over de geldigheid van een statutaire regeling die erin voorziet dat een bestuurder of commissaris meer stemmen kan uitbrengen dan de andere bestuurders of commissarissen tezamen. Voorts is in de literatuur gemeld dat gevallen bekend zijn waarbij een dergelijke regeling in statuten is opgenomen. Door invoering van dit wetsvoorstel wordt duidelijk dat een dergelijke regeling bij wet is verboden. Het voorgestelde vijfde lid geeft in aanvulling op het vierde lid, een overgangsregeling die op het wettelijke verbod op het toekennen van een dominerend stemrecht is toegesneden. Het geeft duidelijkheid over de geldigheid van een dergelijke regeling indien deze reeds vóór invoering van deze wet in statuten mocht zijn opgenomen, maar stelt tevens een termijn aan de geldigheid daarvan. Het voorgestelde vijfde lid dient daarmee de rechtszekerheid. Voorop staat dat, zo een dergelijke regeling in de statuten is opgenomen, deze bepaling bij de eerstvolgende statutenwijziging uit de statuten moet worden verwijderd. Hierin voorziet het vierde lid. In het vijfde lid wordt vervolgens aan de geldigheid van een statutaire bepaling waarbij een dominerend stemrecht wordt toegekend aan een bestuurder of commissaris, een termijn gesteld van vijf jaar na inwerkingtreding van de wet. Worden de statuten voordien gewijzigd, maar wordt de onderhavige bepaling niet uit de statuten verwijderd, dan verliest zij blijkens de laatste zinsnede van het vijfde lid, evengoed haar werking. De statuten moeten aldus bij de eerstkomende statutenwijziging in overeenstemming met de wet worden gebracht, hetgeen aansluit bij het vierde lid.

datum 28 januari 2020

blad 3

Het amendement strekt er derhalve toe om de regeling met betrekking tot het meervoudig stemrecht voor alle rechtsvormen gelijk te laten luiden. Er bestaat immers geen grond om onderscheid te maken tussen de vereniging, coöperatie, de onderlinge waarborgmaatschappij en stichting enerzijds, en de NV en de BV anderzijds. Dit past bij het streven naar uniformering dat met het wetsvoorstel wordt beoogd.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, VVD, CDA, ChristenUnie, PVV, FvD en Van Haga.

Diverse Artikelen

14 (Van Gent en Van Dam) over belet- en ontstentenisregeling voor alle rechtsvormen

Aanvankelijk was in het wetsvoorstel de regeling ten aanzien van de belet- en ontstentenisregeling voor alle rechtspersoonsvormen opgenomen. In de memorie van toelichting wordt hierover opgemerkt: «Bij de consultatie is er in meerdere reacties op gewezen dat het ook voor andere rechtspersonen van belang is dat zij een regeling kennen voor ontstentenis en belet.» (MvT p.13). Bij de nota van wijziging is deze regeling echter uitsluitend voor de NV en de BV gehandhaafd en niet langer opgenomen voor de vereniging, de coöperatie, de onderlinge waarborgmaatschappij en de stichting. Uit de commentaren op het (aangepaste) wetsvoorstel, blijkt dat voor deze keuze geen steun bestaat. Indien het wetsvoorstel zoals gewijzigd bij nota van wijziging wordt aangenomen, zal de belet- en ontstentenisregeling niet gelden voor de vereniging, coöperatie, onderlinge waarborgmaatschappij en stichting, terwijl daar geen goede grond voor is. Sterker, het is van belang dat ook voor deze rechtspersonen wordt voorzien in een wettelijke regeling die ertoe noopt dat de statuten voorschriften bevatten omtrent de wijze waarop in het bestuur respectievelijk het toezicht wordt voorzien zodra er sprake is van belet of ontstentenis van alle leden van het bestuur of (indien ingesteld) van de raad van commissarissen. Het amendement strekt er derhalve toe om de beletregeling voor alle rechtsvormen gelijk te laten luiden. Er bestaat immers geen grond om onderscheid te maken tussen de vereniging, coöperatie, de onderlinge waarborgmaatschappij en stichting enerzijds, en de NV en de BV anderzijds. Dit past bij het streven naar uniformering dat met het wetsvoorstel wordt beoogd.

Artikel V geeft een afzonderlijke overgangsregel voor de bepaling dat er een statutaire regeling dient te zijn voor het geval van ontstentenis of belet van alle bestuurders of alle commissarissen (artikel 44 lid 3a, artikel 47 lid 3a, artikel 291 lid 3a en artikel 292a lid 3a). Op basis van deze overgangsregel noodzaakt de verplichting tot het treffen van een ontstentenis- en beletregeling niet tot een zelfstandige statutenwijziging. De rechtspersoon die nog geen statutaire ontstentenis- of beletregeling heeft, kan aan de wettelijke regeling voldoen door bij de eerstvolgende statutenwijziging alsnog een dergelijke regeling op te nemen.

Aangenomen. Voor: SP, PvdA, GroenLinks, PvdD, DENK, Van Kooten-Arissen, 50PLUS, D66, VVD, CDA, ChristenUnie, PVV, FvD en Van Haga.

Invoeging nieuw Artikel

12 (Van Gent en Van Dam) over een evaluatiebepaling

Dit amendement voegt een evaluatiebepaling toe aan het wetsvoorstel Wet bestuur en toezicht rechtspersonen. Het wetsvoorstel Wet bestuur en toezicht rechtspersonen is een vervolg op de Wet bestuur en toezicht 2011, die op 1 januari 2013 in werking is getreden.¹

datum 28 januari 2020

blad 4

Tijdens de plenaire behandeling bij dat wetsvoorstel in de Eerste Kamer heeft de toenmalige minister van Veiligheid en Justitie een evaluatie toegezegd.² Deze evaluatie is op 15 december 2017 naar de Tweede Kamer gestuurd.³ De evaluatie is gebruikt bij de parlementaire behandeling van het onderhavige wetsvoorstel.⁴ De indieners van dit amendement constateren dat het onderhavige wetsvoorstel met twee nota's van wijziging grondig is gewijzigd.⁵ Uit wetenschappelijke hoek is veel kritisch commentaar gekomen op het wetsvoorstel, ook na de wijzigingen.⁶ Daarom menen de indieners dat het raadzaam is om het wetsvoorstel, net als de daaraan voorafgaande Wet bestuur en toezicht 2011, binnen vijf jaar na inwerkingtreding te evalueren. Uit de evaluatie kan blijken of de wet in de praktijk werkt zoals is beoogd.

1 Wijziging van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek in verband met de aanpassing van regels over bestuur en toezicht in naamloze en besloten vennootschappen, Kamerstuk 31 763.

2 Handelingen EK 2010/2011, nr. 28/4, p. 26.

3 Kamerstukken II 2017/2018, 31 763, nr. 22.

4 Zie onder andere Kamerstukken II 2018/2019, 34 491, nr. 6, p. 2-3.

5 Kamerstukken II 2018/2019, 34 491, nrs. 7 en 10.

6 Voor enkele kritiekpunten en de reactie van de minister voor Rechtsbescherming daarop, zie Kamerstukken II 2018/2019, 34491, nr. 11.

Met algemene stemmen aangenomen.

Moties

15 → .. (Van Dam c.s.) over de gevolgen van de wet actief communiceren aan bestaande verenigingen en stichtingen

Met algemene stemmen aangenomen.